

Pitkäaikaissäilytys osana yhteentoimivaa ja vaikuttavaa kulttuuriperintöä

Tapani Sainio

5.11.2018 Espoo

Yhteistyöllä kestävää digitaalista pitkäaikaissäilytystä

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

CC-BY 4.0

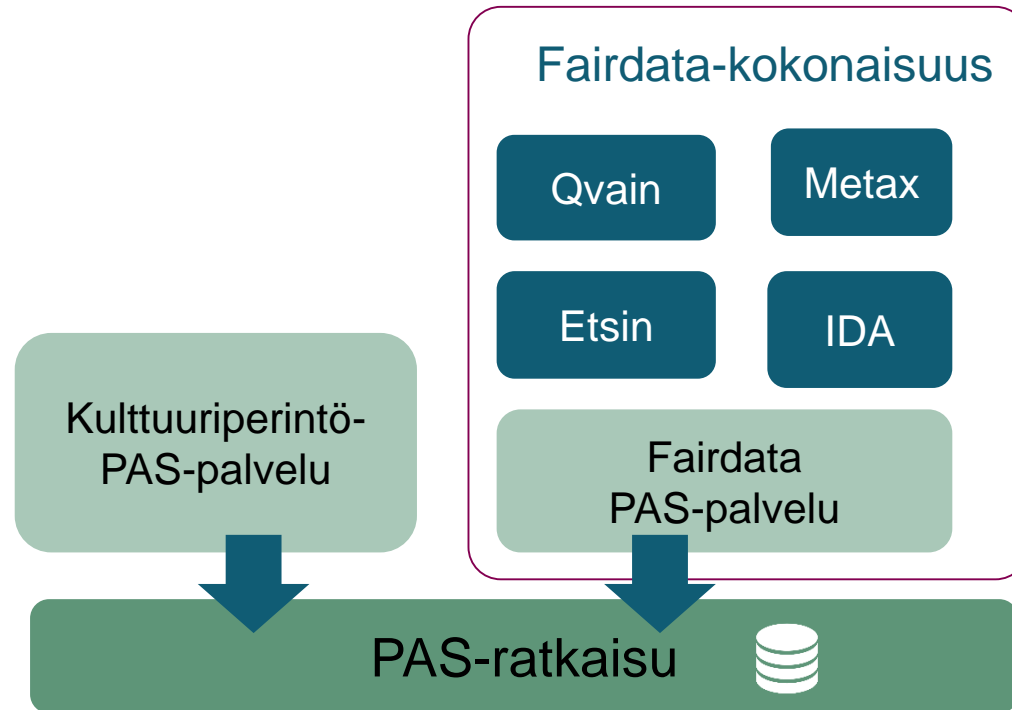
Onnea, PAS-palvelut!

OKM:n Digitaalisen kulttuuriperinnön ja tutkimusaineistojen kokonaisuus

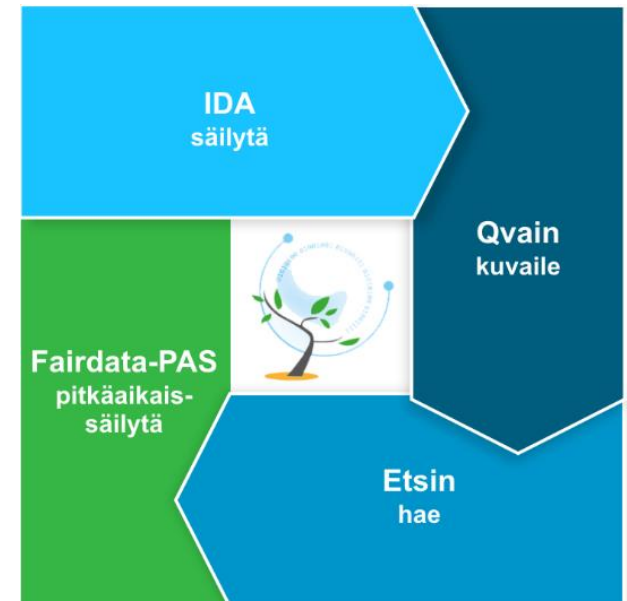
- Toimenpiteillä edistetään digitaalisten kulttuurisisältöjen saatavuutta, tutkimuksen avoimuutta ja palveluiden digitalisointia.
- Kokonaisuuteen sisältyy mm.
  - kokonaisarkkitehtuurin hallinta ja kehittäminen
  - digitaalisen kulttuuriperinnön keskeiset palvelut (ml. Finna- ja Kulttuuriperintö-PAS)
  - tutkimusaineistojen palvelut (FAIRDATA)
  - koulutus ja viestintä
- Visio:
Mahdollistetaan ihmisten ja yhteisöjen vuorovaikutukselle ja osallisuudelle tieteessä ja kulttuurissa perustuva, demokraattinen, monimuotoinen ja menestyvä yhteiskunta.

PAS-ratkaisu

Fairdata-palvelukokonaisuus

- OKM tarjoaa palvelun osana OKM:n lakisääteistä tehtävää tutkimusaineistojen säilyttämiseen alkuperäiseen käyttötarkoitukseen (=tutkimukseen)
- Vuonna 2018 valmistuu uudistunut, integroitu palvelukokonaisuus: Fairdata
- Sisältää palveluita tutkimusprosessin eri vaiheisiin: säilytys, aineistojen haku, kuvailu, julkaisu sekä pitkäaikaissäilytys
- Palvelut tukevat järkevää aineistohallintaa
- Lisätietoja: <https://www.fairdata.fi/>

Avoimen tieteen koordinaatio

- Avoimen tieteen koordinoinnista vastaa Tieteellisten seurain valtuuskunta
- Koordinaation tavoitteena on edistää kansallista keskustelua avoimen tieteen tavoitteista ja keinoista, lisätä yhteistyötä sekä tietoisuutta avoimen tieteen mahdollisuuksista, haasteista ja niiden ratkaisuksista.
- Koordinaation ytimessä on seuraavat periaatteet:
  - Koordinaatio on itsessään avointa
  - Koordinaatiossa rakenne on mahdollisimman kevyt ja oleellisia ovat olemassa olevat verkostot ja hankkeet
  - Koordinaatiossa keskitytään tutkimusyhteisön yhteisesti nostamiin keskeisiin avoimen tieteen kysymyksiin
  - Koordinaatiomalli perustuu työryhmien, asiantuntijaryhmien ja strategiaryhmän yhteistyöhön.
  - Koordinaation lopullinen rakenne muotoutuu yhteistyössä.
- Lisätietoja koordinaatiosta: kehittämispäällikkö Henriikka Mustajoki
henriikka.mustajoki(@)tsv.fi

Digitaalisen kulttuuriperinnön kokonaisuus

Kehittäminen

- Kehitetään digitaalisen kulttuuriperintöaineiston saatavuutta ja pitkäaikaista säilyvyyttä
- Muiden merkittävien kirjasto-, arkisto- ja museosektoreiden digitaalisten palveluiden kehittämistarpeiden tunnistaminen

Yhteentoimivuus

- Kirjasto-, arkisto- ja museosektoreiden keskeisten tietojärjestelmien ja tietoarkkitehtuurien yhteentoimivuuden edistäminen

Toiminta ja osaaminen

- Digitaalisten kulttuuriperintötietovarantojen luontia, hallintaa, hyödyntämistä ja säilymistä parantavien toimintamallien ja välineiden kehittäminen ja niihin liittyvän osaamisen ja yhteistyön vahvistaminen

Palvelut: Finna (Kansalliskirjasto) ja Kulttuuriperintö-PAS (CSC)

Kaikille avoin ja arkeen kiinnittyvä kulttuuriperintö edistää yhteiskunnallista moniarvoisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta.

Digime.fi

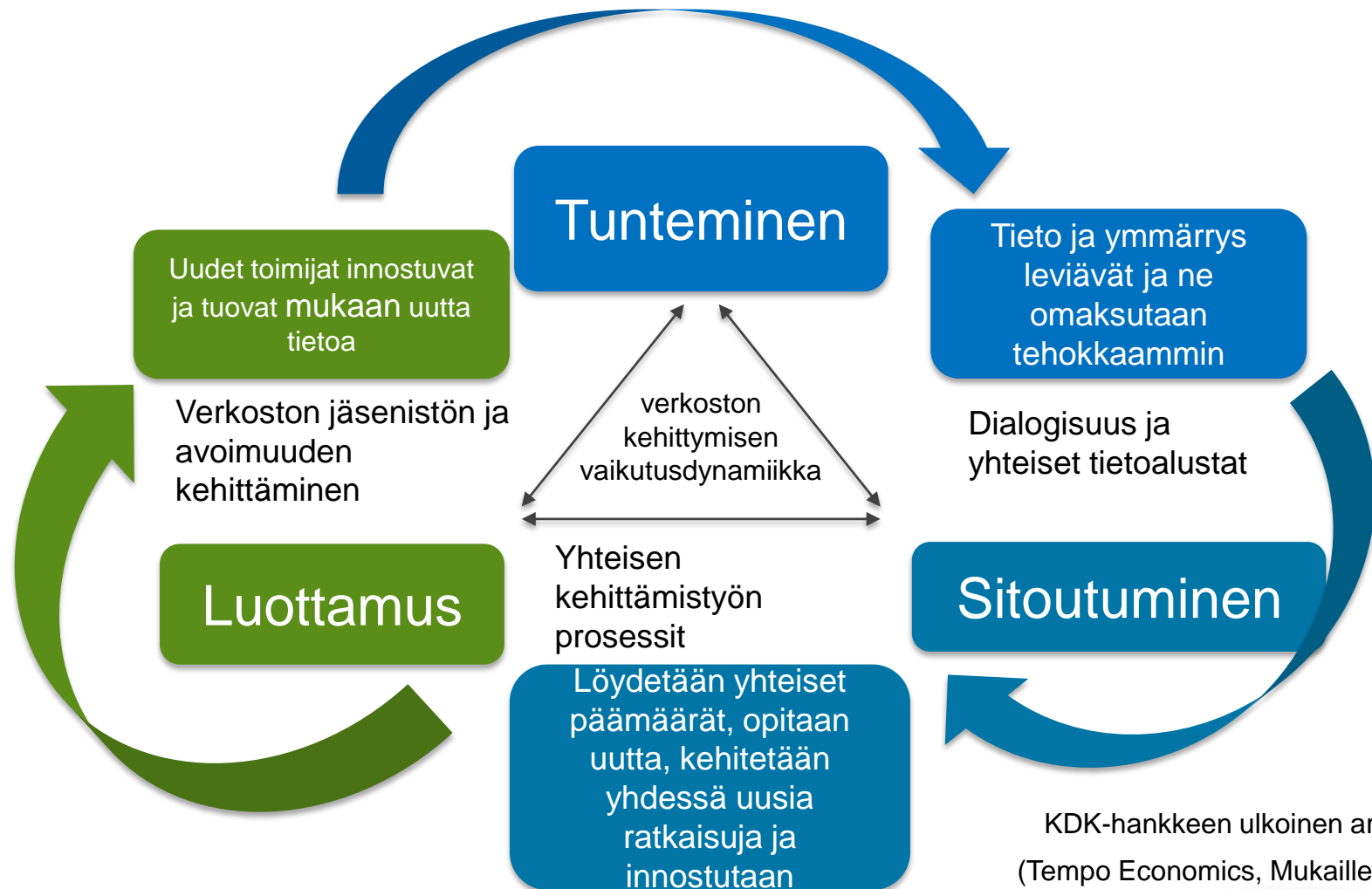
- Kansalliskirjaston koordinoima Digime.fi yhteinen kanava digitaalista kulttuuriperintöä koskeville asioille:
  - Digitaalisen kulttuuriperinnön, siihen liittyvien tietovarantojen, palveluiden ja osaamisen hyödyntäminen yhteiskunnassa
  - KAM-organisaatioiden yhteistyön, yhteentoimivuuden, osaamisen ja yhteisen kehittämisen tukeminen
  - Alalla tapahtuvan kehityksen ja keskustelun näkyväksi tekeminen
  - Yhteisöllisyyden ylläpito sekä osallisuuden ja alan kehittämisessä mukana olemisen mahdollistaminen
  - Yhteydet myös muiden toimijoiden verkostoihin

The logo for Digime, featuring the word "Digime" in a large, bold, green, italicized sans-serif font.

Digitaalinen kulttuuriperintömme

Aiemmasta opittua: verkostoyhteistyön kehittymisen vaikutusdynamikka

KDK-hankkeen ulkoinen arviointi, 2017
(Tempo Economics, Mukaillen: Rajala, 2015)

Pitkäaikaissäilytyksen tavoitteet ja vaikuttavuus

Tavoitteet

Säilyttää digitaaliset kulttuuriperintöaineistot tuleville sukupolville ja mahdollistaa aineistojen pitkäaikainen hyödyntäminen.

Panokset ja toiminta

Tuotokset ja tulokset

Vaikuttavuus

- Kulttuuriperinnön merkitys oppimisessa, tutkimuksessa, elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa kasvaa
- ”Ihmiskunnan muistin” turvaamisen ja tiedon uudenlaisten hyödyntämistapojen pitkän aikavälin kulttuuriset, sosiaaliset, ja taloudelliset hyödyt
- Kehitettävien ratkaisujen hyödyntäminen muualla yhteiskunnassa
- yhteiskunnan jatkuvuuden turvaaminen

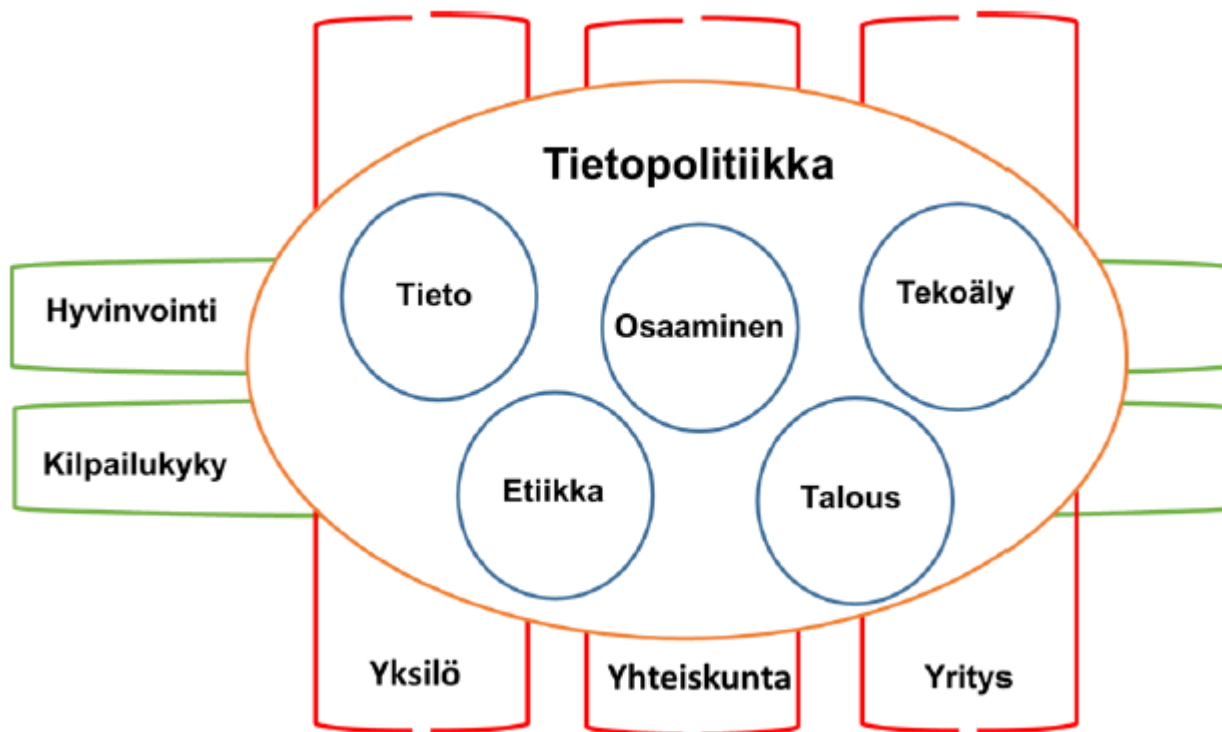

Suorat vaikutukset

- aineistojen säilyminen hyödynnettävinä
- osaamisen kehittyminen
- kustannushyödyt

Tiedon säilyttäminen osana tietopolitiikkaa

- ”Yhteiskunnan keskeisten digitaalisten tietovarantojen säilyminen hyödynnettävinä myös tulevaisuudessa on yhteiskunnan jatkuvuuden edellytys.” (Tietopoliittinen selonteko, lausuntoversio 8/2018)

Lisätietoa:

<https://avointiede.fi/>

<https://www.fairdata.fi/>

<https://www.digime.fi/>